

Za Jakubem

[Kateřina Šafaříková, Respekt](#) 18. 2. 2023

Nebývá zvykem, aby se k odchodu jednoho diplomata veřejně vyjadřoval premiér cizího státu. A to se stalo v případě Jakuba Dürra. Zpráva o jeho úmrtí strhla lavinu kondolencí, která nemá obdoby. Slova šoku a lítosti nad náhlým odchodem mladého velvyslance – bylo mu 46 let – vyjadřovali jak kolegové z ministerstva zahraničí, kteří veřejně neventilují názor, natož emoce, studenti, kteří zažili Dürra jako vysokoškolského kantora, čeští politici včetně premiéra Petra Fialy a také polský ministr zahraničí Zbigniew Rau a předseda vlády Mateusz Morawiecki. Dürr byl vystudovaný polonista a naposledy působil jako velvyslanec ve Varšavě; tam také minulý čtvrtek zemřel. Rodina ani české ministerstvo zahraničí nevedly podrobnosti. Kvůli zdravotním problémům Dürr na podzim přerušil svoji misi, letos se ale do služby vrátil.

Nejvýraznější stopu zanechal Jakub Dürr v evropské politice Česka. Vedl Stálé zastoupení ČR při EU v Bruselu. Měl loajalitu, hluboké znalosti agendy a zároveň jasně postavené osobní hodnoty. Kombinace těchto věcí ho vedla k rozhodnutí, že nebude zastírat realitu věcí. Otevřeně – v médiích i parlamentu – kritizoval rozhodnutí Babišovy vlády osekát výdaje na české předsednictví EU na historické minimum. Upozorňoval, že s omezeným týmem nepůjde předsednictví zodpovědně udělat. Stejně tak mluvil o fixaci české politiky na Viktora Orbána – věcně, korektně, ale kriticky.

Ještě Babišova a později i Fialova vláda daly Dürrovi za pravdu, když rozpočet předsednictví navýšily (a od Orbána se Češi odklánějí), otevřenost se mu však stala osudnou. Andrej Babiš si v roce 2020 vynutil na ministru zahraničí Tomáši Petříčkovi odvolání vzdorujícího velvyslance z Bruselu.

Pro Dürrovy kolegy to byl šok a stáhli se do sebe. Pro ty, kdo diplomata blíž poznali, to bylo potvrzení toho, proč ho měli rádi a vážili ho. Jakub Dürr byl nejen vzdělaný a příjemný člověk. Hlavně za všech okolností jednal čestně. Až do konce.

Nazývat agresi správným jménem

V zemi, která má zkušenost s okupací nazývanou jako "dočasný pobyt vojsk", bychom měli vnímat důležitost správného pojmenování závažných skutečností. Pro tu aktuální z doněcké a luhanské oblasti se hodí třeba "další ruská vojenská agrese vůči Ukrajině".

Žádný "vstup vojsk", natož předstírání legitimacy nějakých lidových, údajně nezávislých republik. Žádná lokální neshoda v pohraničí, ale napadení sousedního státu. K Rusku je třeba přistupovat jako k agresorovi, k Ukrajině jako k napadené zemi, kterou ostatně už je řadu let. Trvajícím konflikt teď Rusko rozhodnutím Vladimira Putina vyostřilo a je na dalších mezinárodních aktérech, jak se k tomu postaví. Měli by ale v každém případě vycházet ze správného popisu situace a nerelativizovat závažná fakta. Pamatujme, jak absurdně zněl výklad, že se u nás v srpnu 1968 sovětskými tanky realizovala "bratrská pomoc".

Filip Breindl

Dokument Barbory Chalupové „Zákon lásky“ se ve výsledku může zdát poměrně tendenčně pojatým tak, aby měl divák představu o tom, kterou stranu by měl více zastávat. Nicméně pravdou je, že Aliance pro rodinu kromě argumentu odkazujícímu k tzv. tradiční rodině nedokáže hnutí Jsme fér konfrontovat nijak jinak. Skrývání homofobních názorů pod značku křesťanských hodnot mi přijde smutné a vůči křesťanské víře urážlivé.

“Svět umění se otřásl. Beeplovu digitální NFT koláž vydražili za miliardu a půl.” V dnešní době stojíme před propastí trhu umění, která se – podobně jako další aspekty našich životů – odehrává v online prostředí. Galerie, muzea a další kulturní instituce získávají nový domov – kyberprostor. Malby Picassa a da Vinciho nahradily NFT kouřících opic, gotické monumenty vystřídal obrázek kamene. Jsme svědky nezastavitelného technologického pokroku, který vede například k tomu, že jsme ochotni zaplatit přes desítky milionů za virtuální předmět, který de facto neexistuje.

„Určitě mě klidně vydejte a já vás žádám o zbavení imunity, aby pravda vyšla najevo.“ (6. 9. 2017). Takto sebevědomě Andrej Babiš vystoupil před Poslaneckou sněmovnou, která měla hlasovat o jeho vydání k trestnímu stíhání v kauze Čapí hnízdo. Jako premiér střet zájmů odmítá a nemá co skrývat...asi jen v období mandátu ve významné politické funkci. Nyní je Babiš v opozici a pravdy se spíše bojí. Jinak by těžko žádal poslance čtyřstránkovým dopisem, aby neumožnili jeho stíhání, a aby mu zachovali imunitu.

Čínske Xiaomi predstavilo nové smartfóny z radu Poco, na ktoré sme čakali dlhé mesiace. Alebo si to teda myslíme, pretože v skutočnosti ide o prezlečené modely z radu Redmi Note 11 s rovnakou výbavou, akú na trhu už máme. Opäť sa nám raz potvrdilo, že čínsky gigant nevydáva nič nové a rovnako je tomu aj teraz. Čo keby sa tak radšej sústredil na dlhodobé problémy so softvérom a nie takéto „novinky“?

Ak Donald Trump ako bývalý americký prezident chváli Vladimíra Putina za útok na Ukrajinu, naskytuje sa otázka, ako sa po nacistickej minulosti môže niekto s takým názorom dostať do pozície, akú má tento Američan. No aby ešte za tento útok vinil súčasného prezidenta Spojených štátov Joea Bidena, a nie ruského prezidenta, ozaj sa už pýtam, prečo si občania volia za hlavy štátov zrovna takýchto ľudí.

Miloš Zeman se v únore shodl s hlavními ústavními činiteli, že vakcíny proti COVID-19 musí projít schvalovacím procesem Evropské komise. Tento názor mu nevydržel ani měsíc. Nyní prosazuje užití neschválené Ruské a Čínské vakcíny. Možná kdyby byl Zeman ve svých názorech alespoň z třetiny natolik konzistentní jako v oddanosti k Rusku a Číně, nemuseli bychom trpět obavami, že slovní spojení „pravda vítězí“ na standartě prezidenta vystřídá „kam vítr, tam pláště“.